

LUCAS DEBARGUE © Xiomara Bender

concerto
BUDAPEST

LUCAS DEBARGUE
TAKÁCS-NAGY GÁBOR

és a Concerto Budapest

2022. JANUÁR 21. 19.30 | Müpa

DVOŘÁK

Hazám – nyitány, op. 62

SAINT-SAËNS

V. (F-dúr, „Egyiptomi”) zongoraverseny, op. 103

1. *Allegro animato*

2. *Andante*

3. *Molto allegro*

– szünet –

SCHUMANN

IV. (d-moll) szimfónia, op. 120

1. *Ziemlich langsam – Lebhaft*

2. *Romanze: Ziemlich langsam*

3. *Scherzo: Lebhaft*

4. *Langsam – Lebhaft*

Közreműködik: **Lucas Debargue** zongora

Concerto Budapest

Vezényel: **Takács-Nagy Gábor**

LUCAS DEBARGUE a 2015-ös Nemzetközi Csajkovszkij Versenyen robbant be a zenei köztudatba, és azóta a Berlini Filharmóniától az amszterdami Concertgebouw-n és a bécsi Konzerthauson át a londoni Wigmore Hallig a világ legnagyobb presztízsű hangversenytermeiben ad koncerteket. Képrázatos kommunikációs erővel rendelkező előadó, aki kivételes tehetséggel alakítja ki a művek személyes olvasatát, és aki az irodalomból és a festészetből éppúgy képes játékhöz ihletet meríteni, mint a filmművészetből vagy a jazzből. A karmesterek élvonalából többek között Valerij Gergijev, Mikhail Pletnev és Vladimir Jurowski dolgozik együtt vele rendszeresen.

TAKÁCS-NAGY GÁBOR 2002 óta vezényel, 2007-ben lett a Verbier Fesztivál kamarazenekarának zeneigazgatója, 2011 óta a Manchester Camerata vezetője, 2012 óta a Budapesti Fesztiválzenekar első vendégkarmestere. Hegedűművészként a máig nevét viselő Takács Kvartett primáriusaként szerzett világhírnevet. Számos kimagasló elismeréssel díjazták, 2021-ben Magyarország Érdemes Művésze díjjal tüntették ki, és ugyancsak a közelmúltban vált a Prima Primissima Díj birtokosává. 2012 júniusában a londoni Királyi Zeneakadémia tiszteletbeli tagjává választották. Vezénylését az érzelmi hitelesség és a személyes átélés hatja át – számára minden hang egy történetet mesél el, amelyet a zenészekkel együtt kelt életre.

ANTONÍN DVOŘÁK Hazám – nyitány, op. 62

Dvořák *Hazám* címen ismert nyitánya 1882-ben eredetileg kísérőzeneként született a cseh František Ferdinand Šamberk egy hazafias színházi darabjának bemutatójára. Šamberk kérésének eleget téve Dvořák fontos szerepet szánt zenéjében egy olyan dalnak, amelynek szövegét a dráma címszereplője, Josef Kajetán Tyl jegyezte. Ez a dal pedig nem volt más, mint a *Hol van hazám?* (*Kde domov můj?*), amelynek František Škroup szerezte a zenéjét, és amely ma Csehország hivatalos nemzeti himnusza. Az ismert dallam a legváltozatosabb formákban mutatkozik meg a nyitányban, míg a kódában győzelmi indulóvá nem alakul – lenyűgöző hangszereléssel és fantáziadús ellenszólásokkal kísérve. A nyitány klasszikus felépítést követ, lassú bevezetéssel indul, majd szonátaformában bontakozik ki. A már említett téma mellett egy másik, népiesebb karakterű cseh dal is főszerephez jut a műben, tovább gazdagítva annak dallamvilágát.

CAMILLE SAINT-SAËNS V. (F-dúr, „Egyiptomi”) zongoraverseny, op. 103

„Soha nem hallottunk még ilyen színes és magával ragadó művet: olyan, mint Rubens, Raffaello vagy Michelangelo, tele fantáziával, bájjal, erővel – a hallgató egyszerre csodálhatja azt a kivételes formát, amelyet korunk legnagyobb muzsikusa oly mesterien elsajátított, és azt a zseniális képzelőerőt, amely új, páratlanul lebilincselő művészi benyomásokkal ajándékoz meg bennünket.” 1896-ban a *Le Monde musical* hasábjain jelent meg ez a lelkes kritika Saint-Saëns „Egyiptomi” zongoraversenyéről, melyet június 2-án, a zeneszerzőt ünneplő jubileumi koncerten mutattak be a párizsi Salle Pleyelben.

Saint-Saëns az 1880-as évektől fogva előszeretettel töltötte a téli hónapokat melegebb éghajlaton, például a Kanári-szigeteken vagy Észak-Afrikában. 1896 tavaszán Kairóban komponálta zongoraversenyét, melynek mellékeve azonban nemcsak a keletkezés helyét jelöli, de arra is utal, hogy a zeneszerző több egzotikus dallamot is beépített a darabba.

A melegséget, nyugalmat árasztó első tétel rögtön mintha egy varázslatos királyságba vezetne be minket, szólamai egyszerre világosak, tiszták és mégis mesebeliek. A kidolgozásban válik szenvedélyesebbé, drámaibbá a zene, amely végül álomszerű kódában pihen meg. A versenymű szíve a második tétel, melynek az egzotikus hangzásokkal való játék és az erőteljes ritmika – az elsőtől az utolsóig – minden ütemét áthatja. Saint-Saëns szerint ez a tétel „olyasfajta utazás Keletre, amely a Távol-Kelet messzeségébe is elme-

részkedik”. Egyik szakaszában pedig egy olyan núbiai szerelmes dalt hallunk, amelyet a zeneszerző hajósok énekéből ismert meg a Níluson. Figyelmesen hallgatva a tételt tücsökciripelést és békahangot éppúgy felfedezhetünk benne, mint a gamelán zenére jellemző vonásokat vagy akár a spanyol zenéből ismerős fordulatokat. Végül a finálé a tengeren való átkelés örömét fejezi ki, és lehengerlő virtuozitásával valódi energiabbanásként zárja a művet.

ROBERT SCHUMANN IV. (d-moll) szimfónia, op. 120

„Robert tegnap elkezdett egy szimfóniát, amely egyetlen tételből áll, de van benne egy Adagio és egy finálé. Semmit nem hallottam még belőle, de látva Robertet, ahogy dolgozik, és hallva a távolból vadul visszhangzó d-mollt, előre tudom, hogy ez egy újabb olyan műve lesz, amely a lelke mélyéről bújjik elő.” 1841. május 31-én jegyezte fel naplójába Clara Schumann ezeket a sorokat, egy olyan évben, amely Schumann számára a zenekari művekkel való intenzív munkáról szólt. Ahogy Clara Schumann megjegyzése is utal rá, a négy különálló tételből felépülő forma helyett a zeneszerző egy olyan darab megalkotására vállalkozott, amelynek tételei erőteljes zenei áramlásként követik egymást, és témáikkal, motívumaikkal is szorosan kapcsolódnak egymáshoz. A bemutatót követően a zeneszerző félretette a szimfóniát, és csak tíz évvel később tért újra vissza hozzá. Átdolgozott, újrarahangszerelt formája már a 4. sorszámmal vonult be a zenei köztudatba.

A szimfónia romantikus hangja azonnal megmutatkozik az első tétel érzelmgazdag bevezetésében, amelynek hathangos kezdőmotívuma mottóként különböző alakokban a darab folyamán újra és újra felbukkan. Schumann a fantáziaszerű nyitótételt, a *Románc* címet viselő dalszerű, melankolikus lassútételt, a *Scherzo* határozott főrészét és líraibb középszakaszát, a záró tétel előtt hallott átvezetést és a lélegzetelállító finálét is átszővi olyan motívumokkal, melyek szövevényes hálózatot alkotva kapcsolják össze a tételeket, és teremtenek belőlük egyedülállóan gazdag egészet. Schumann 4. szimfóniájára akár úgy is tekinthetünk, mint egy regényre, amely tele van kalandos fordulatokkal és nem várt meglepetésekkel. A megszólaló hangokat pedig a közönség tagjai is valamennyien megtölthetik a saját történetükkel.

Szöveg: Belinszky Anna

LUCAS DEBARGUE, GÁBOR TAKÁCS-NAGY

and the Concerto Budapest

DVOŘÁK My Home – overture, Op. 62

SAINT-SAËNS Piano Concerto No. 5 in F major ‘Egyptian’, Op. 103

SCHUMANN Symphony No. 4 in D minor, Op. 120

Lucas Debargue piano

Concerto Budapest

Conductor: **Gábor Takács-Nagy**

There are two late Romantic rarities on the programme of the next Concerto Budapest concert, both with folkloric, even exotic touches, because the My Home overture by Dvořák evokes Czech melodies, while the piano concerto by Saint-Saëns – given the sobriquet ‘Egyptian’ – was influenced not only by the composer’s winter vacation in Luxor but by Javanese, Spanish and Middle Eastern music as well. The concert includes Symphony No. 4 by our closer acquaintance Schumann, and the always enthusiastic and inspiring conductor Gábor Takács-Nagy.

And we have not even mentioned the soloist, the French pianist who is just 31: although Lucas Debargue ‘only’ came fourth at the International Tchaikovsky Competition in Moscow in 2016, he was universally celebrated and he also collected the Moscow Music Critics Award. His adventurous career did not follow the typical path of a celebrated star: he was not born into a family of musicians, he started playing the piano relatively late, at the age of 11, and he actually quit music studies for a few years in order to pursue literature-art theory. Now he plays Saint-Saëns’s fifth (F major) piano concerto, a rarely heard piece despite the fact that at its premiere it garnered plaudits both among critics and the general public. The composer, who was partly inspired by his vacation in Egypt, referred to his concerto as a sea voyage. This piece is placed between the most frequently (even though in Hungary still rarely) performed movement, the overture interwoven with Czech melodies, of the accompanying music My Home composed by Dvořák for the Šamberk drama, and Schumann’s dramatic Symphony No. 4.

A portrait of Wolfgang Amadeus Mozart, showing his face and upper torso. The image is overlaid with a grid of horizontal lines in various colors (red, blue, green, yellow) and a dark, textured background. The text 'Mozart nap' is overlaid on the left side of the portrait.

Mozart nap

2022. április 3.
Zeneakadémia

Mozart zenéje halhatatlan, megunthatatlan, egyszerre fenséges és játékos, drámai és kiegyensúlyozott, s képes minden korosztályt megszólítani. Tudja ezt Keller András is, aki immár ötödik éve rendezi meg a Concerto Budapesttel a Zeneakadémián a *Mozart-napot*. „A Mozart-nap célja »csak« az, hogy boldogok legyünk ettől a csodálatos, kimeríthetetlen zenei forrástól.” – mondta Keller András egy nemrég készült interjújában, s valóban, nem is kell ennél jobban felkészülni erre a tavaszi vasárnapra, amelyen bőven válogathatunk majd a különböző Mozart-művek közül. Elhangzik majd többek között a „Nagy” *c-moll mise*, amit a mai napig nem tudni, miért nem fejezett be Mozart, a zeneszerző egyik leghíresebb szimfóniája, versenyművek, kamaraművek, s természetesen idén sem marad el a Simon Izabella vezette gyerekprogram. A zenekar tagjaihoz olyan kiváló művészek csatlakoznak majd többek között, mint Rost Andrea, Jevgenyij Koroljov, Ljupka Hadzigeorgieva, Szűcs Máté, Takács-Nagy Gábor, Vashegyi György.

Concerto BUDAPEST

concertobudapest.hu

mupa
Budapest

